

94 UTTRYKK MED PREPOSISJONER

Generelle uttrykk

I disse uttrykkene kan vi forandre ordet som preposisjonen refererer til, men det forandrer ikke preposisjonens betydning i uttrykket. Et eksempel:

Preposisjonen *for* betyr det samme i uttrykkene *for stor* og *for liten*.

for å ¹	Jeg går på kurs <i>for</i> å lære norsk.	I go to a course to learn Norwegian.
for + adjektiv	Denne buksa er <i>for stor</i> .	These trousers are too big.
en til ²	Han vil ha <i>en til</i> is / <i>en is til</i> .	He wants one more ice cream.
på + språk	Hva heter det <i>på norsk</i> ?	What is it called in Norwegian?
for det første ³	<i>For det første</i> mener jeg at...	First of all, I think that...

¹*for å* er svar på "Hvorfor?": Hvorfor går du på kurs? Jeg går på kurs *for* å lære.

²Også: Jeg vil ha to/tre/noen... kopper kaffe *til*.

³Også: For det andre/tredje...

Adjektiv, substantiv og verb med preposisjon

Denne lista viser hvilken preposisjon vi bruker i noen viktige uttrykk med adjektiv, substantiv og verb. Lista er ikke komplett. Den har bare noen av de vanligste uttrykkene. Mange av ordene kan ha flere preposisjoner med andre betydninger enn de som er i lista.

abonnere	Han <i>abonnerer på</i> ei avis.	He subscribes to a newspaper.
avhengig	Han er <i>avhengig av</i> alkohol.	He is addicted to alcohol.
behov	De har <i>behov for</i> to biler.	They need two cars.
bestemme seg	Han <i>bestemmer seg for</i> å dra.	He decides to go.
bli	Han <i>blir med på</i> kino.	He comes along to the cinema.
bruk	Han har <i>bruk for</i> en hammer.	He needs a hammer.
bruke	Han <i>braker penne til</i> å skrive.	He uses the pen to write.
drive	Han <i>driver med</i> sport.	He is doing sports.
enig	Han er <i>enig med</i> henne. Han er <i>enig i</i> at det er bra. Vi er <i>enige om</i> at det er bra.	He agrees with her. He agrees that it is good. We agree (with each other) that it is good.
ferdig	Han er <i>ferdig med</i> oppgaven.	He has finished the exercise.
ferie	Han er <i>på ferie</i> . Han <i>slapper av i</i> ferien.	He is on vacation. He relaxes on his vacation.
flink	Han er <i>flink i</i> fysikk. Han er <i>flink til</i> å spille gitar.	He is good in physics. He is good at playing the guitar.
forelsket	Han er <i>forelsket i</i> henne.	He is in love with her.
foretrekke	Han <i>foretrekker vin fremfor</i> øl.	He prefers wine to beer.
fortelle	Han <i>forteller om</i> familien sin.	He tells about his family.
fornøyd	Han er <i>fornøyd med</i> resultatet.	He is pleased with the result.
frokost	Hva spiser du <i>til frokost</i> ?	What do you eat for breakfast?
følge	Han <i>følger med på</i> nyhetene.	He stays updated on the news.

gang	Han leser det <i>en gang til</i> .	He reads it once more/one more time.
gifte seg	Han skal <i>gifte seg med</i> Lisa.	He will marry Lisa.
gjennomsnitt	De har 20 venner <i>i gjennomsnitt</i> .	They have 20 friends on average.
glad	Han er <i>glad i</i> henne. Han er <i>glad for</i> at det er sol.	He loves her. He is happy that the sun is shining.
glede seg	Han <i>gleder seg til</i> søndag.	He looks forward to Sunday.
gratulere	<i>Gratulerer med ny jobb</i> .	Congratulations on your new job.
grue seg	Han <i>gruer seg til</i> eksamen.	He dreads/worries about the exam.
hilse	Han <i>hilser på</i> henne.	He says hello to her. / He greets her.
interessert	Han er <i>interessert i</i> fotball.	He is interested in football.
internett	Han leser ei avis <i>på internett</i> .	He reads a newspaper on the internet.
jobb	Han er <i>på jobb</i> .	He is at work.
høre	Han vil <i>høre på</i> musikk.	He wants to listen to music.
klage	Han <i>klager på</i> været.	He complains about the weather.
komme	Det <i>kommer an på</i> prisen.	It depends on the price.
legge	Han <i>legger ved</i> et dokument. Han <i>legger til</i> en kommentar.	He attaches a document. He adds a comment.
lete	Han <i>leter etter</i> boka.	He is looking for the book.
lett	Det er <i>lett for</i> ham.	It is easy for him.
lunsj	Hva spiser du <i>til lunsj</i> ?	What do you eat for lunch?
lure	Han <i>lurer på</i> hva det koster.	He wonders how much it costs.
lyst	Han har <i>lyst på</i> sjokolade. Han har <i>lyst til</i> å spise sjokolade.	He wants chocolate. He wants to eat chocolate.
mening	<i>Etter hans mening</i> er det kaldt.	In his opinion it is cold.
middag	Hva spiser du <i>til middag</i> ?	What do you eat for dinner?
opptatt	Han er <i>opptatt med</i> en oppgave. Han er <i>opptatt av</i> helsa.	He is busy with an exercise. He takes interest in his health.
passer	Jakka <i>passer til</i> buksa. Han <i>passer på</i> barna.	The jacket goes well with the trousers. He looks after the children.
pris	Hva er <i>prisen på</i> billetten? Han <i>setter pris på</i> gaven	What is the price of the ticket? He appreciates the gift.
redd	Han er <i>redd for</i> tigeren.	He is afraid of the tiger.
reise	Han <i>reiser med</i> tog.	He travels by train.
rett	Han har <i>rett i</i> det.	He is right about that.
råd	Han har <i>råd til</i> bilen.	He can afford the car.
se	Han <i>ser på</i> TV. Huset <i>ser pent ut</i> .	He is watching TV. The house looks nice.
sint	Han er <i>sint på</i> meg.	He is angry with me.
ski	Han liker å gå <i>på ski</i> .	He likes skiing.
slappe	Han <i>slapper av</i> om kvelden.	He relaxes in the evening.
slå	Han <i>slår på</i> TV-en. Han <i>slår av</i> TV-en.	He turns on the TV. He turns off the TV.
snakke	Han <i>snakker med</i> henne. De <i>snakker om</i> filmen.	He is talking to her. They are talking about the film
snill	Han er <i>snill mot</i> meg.	He is kind to me.
spille	Liverpool <i>spiller mot</i> Arsenal.	Liverpool are playing against Arsenal.
svare	Han <i>svarer på</i> spørsmålet.	He answers the question.
søke	Han <i>søker på</i> en jobb. Han <i>søker etter</i> informasjon.	He applies for a job. He searches for information.

tall	Det skjedde <i>på</i> 1920-tallet.	It happened in the 1920s.
tape	Arsenal <i>taper for</i> Liverpool.	Arsenal lose to Liverpool.
tenke	Han <i>tenker på</i> en venn.	He is thinking about his friend.
vanskelig	Det er <i>vanskelig for</i> ham.	It is difficult for him.
vant	Han er <i>vant til/med</i> dette.	He is used to this.
vente	Jeg må alltid <i>vente på</i> ham.	I always have to wait for him.
vinne	Liverpool <i>vinner over</i> Arsenal.	Liverpool are beating Arsenal.

Uttrykk uten adjektiv, substantiv eller verb

av og til	Han spiller gitar av og til.	He plays the guitar now and then.
bak frem	Han har genseren bak frem.	His sweater is back to front.
fra og med	Han har ferie fra og med fredag.	He is on holiday from Friday.
frem og tilbake	Han går frem og tilbake.	He walks back and forth.
om igjen	Han må gjøre det om igjen.	He has to do it over again.
opp ned	Bildet er opp ned.	The picture is upside down.
til og med	Han har ferie til og med fredag. Han har til og med en hund.	He is on holdiday until Friday. He even has a dog.

Uttrykk uten preposisjon

dato	Han er født (den) 1. januar.	He was born on January the 1st.
hjem/hjemme	Han går hjem. Han er hjemme.	He goes home. He is at home.
klokka	Han kommer klokka to.	He will come at two o'clock.